

CSS 05

Typografia w CSS3

Sans-serif

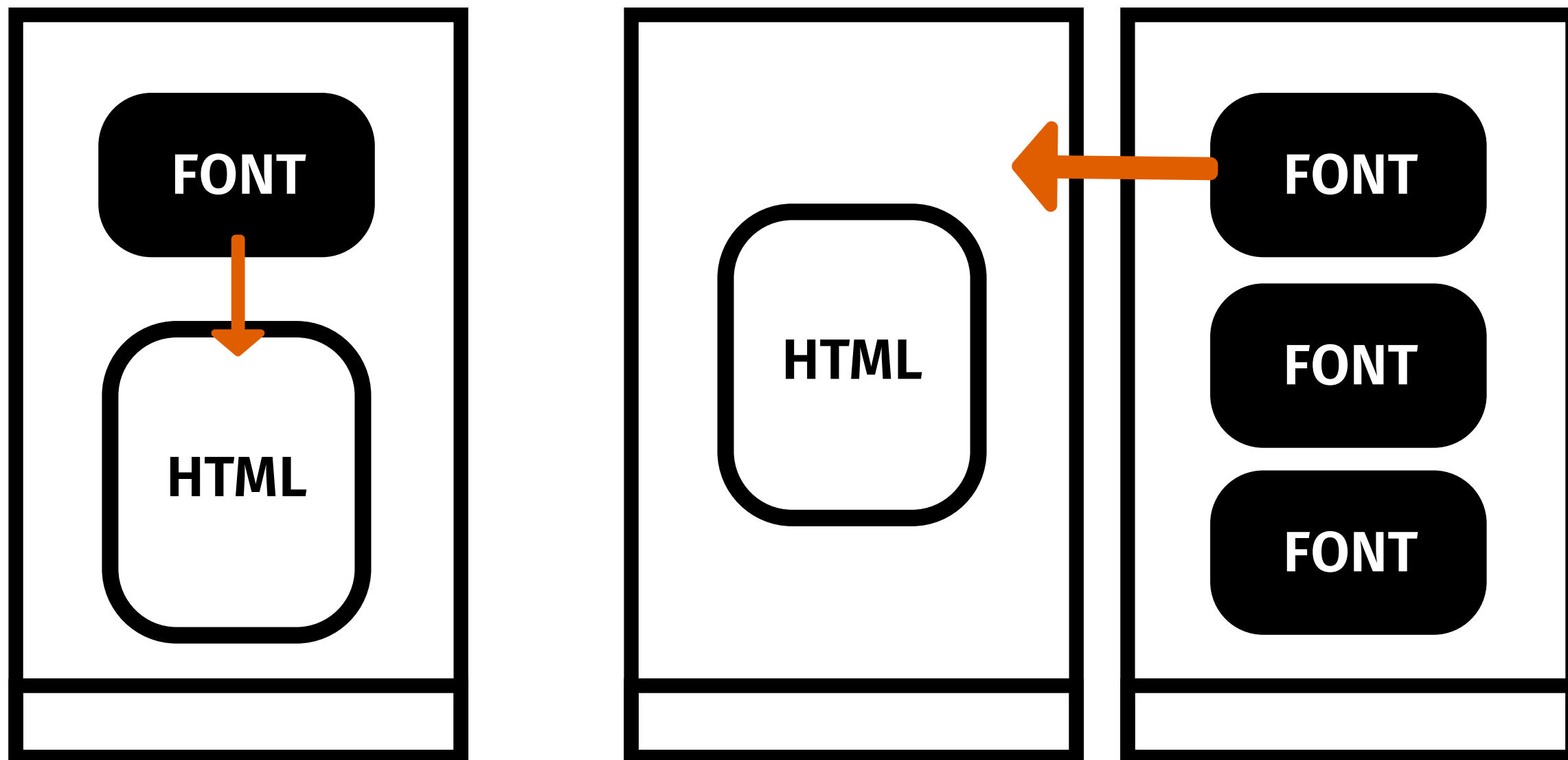
Arial 	Arial Black 	Arial Narrow 	Arial Rounded MT Bold
 Win: 99.84%	 Mac: 98.74%	 Win: 98.08%	 Mac: 96.22%
Avant Garde 	Calibri 	Candara 	Century Gothic
 Win: 0%	 Mac: 1.08%	 Win: 83.41%	 Mac: 38.74%
Franklin Gothic Medium 	Futura 	Geneva 	Gill Sans
 Win: 99.18%	 Mac: 2.1%	 Win: 1.26%	 Mac: 94.41%
Helvetica 	Impact 	Lucida Grande 	Optima
 Win: 7.34%	 Mac: 100%	 Win: 0%	 Mac: 95.14%
Segoe UI 	Tahoma 	Trebuchet MS 	Verdana
 Win: 75.36%	 Mac: 0%	 Win: 99.95%	 Mac: 91.71%

Serif

Big Caslon 	Bodoni MT 	Book Antiqua 	Calisto MT
 Win: 0%	 Mac: 92.61%	 Win: 55.81%	 Mac: 0%
Cambria 	Didot 	Garamond 	Georgia
 Win: 83.35%	 Mac: 35.32%	 Win: 0%	 Mac: 93.51%
Goudy Old Style 	Hoefler Text 	Lucida Bright 	Palatino
 Win: 58.11%	 Mac: 47.57%	 Win: 0.99%	 Mac: 92.61%
Perpetua 	Rockwell 	Rockwell Extra Bold 	Baskerville
 Win: 66.54%	 Mac: 0%	 Win: 65.94%	 Mac: 0%
Times New Roman 			
 Win: 99.67%	 Mac: 97.48%		

Własne fonty

Paczki z fontami można przechowywać na własnym serwerze lub pobierać z serwera zewnętrznego.

Font na serwerze zewnętrznym

Istnieje wiele serwisów, na których przechowywane są fonty webowe, np. Google Fonts czy TypeKit

```
@import
url(//fonts.googleapis.com/css?family=
    Open+Sans);

body {
    font-family: 'Open Sans', sans-serif;
}
```

```
<link href='//fonts.googleapis.com/  
        css?family=Open+Sans'  
      rel='stylesheet'  
      type='text/css'>
```

```
body {  
  font-family: 'Open Sans', sans-serif;  
}
```

Font na własnym serwerze

Do przechowywanego lokalnie fontu możemy się odwołać za pomocą ścieżki względnej w pliku CSS.

```
@font-face {  
  font-family: 'MyWebFont';  
  src: url('webfont.eot'); /* wersje IE9 */  
  src: url('webfont.eot?#iefix')  
    format('embedded-opentype'), /* IE6-IE8 */  
    url('webfont.woff2') format('woff2'),  
    /* Nowoczesne przeglądarki */  
    url('webfont.woff') format('woff'),  
    /* Mniej nowoczesne */  
    url('webfont.ttf')  format('truetype'),  
    /* Safari, Android, iOS */  
    url('webfont.svg#svgFontName')  
    format('svg'); /* Urządzenia iOS */  
}
```

Formaty fontów

Browser support

The numbers in the table specifies the first browser version that fully supports appropriate format.

	 Chrome	 Firefox	 Opera	 Safari	 IE / Edge
TTF / OTF	4	3.5	10	3.1	9 ^[1]
WOFF	5	3.6	11.10	5.1	9
WOFF2	36	39	23	10	Not supported
SVG	4-37 ^[2]	Not supported	9-24 ^[2]	3.2	Not supported
EOT	Not supported	Not supported	Not supported	Not supported	6

[1] Fonts only working when set to be "installable".

[2] Chrome 38 and newer support SVG fonts only on Windows Vista and XP.

TTF	jeden z najbardziej popularnych formatów dla systemów Windows i Mac, przechowuje minimalne informacje o prawach do użytku fontu
OTF	przechowuje najwięcej informacji o ligaturach i bajerach, ale nie jest przez to najbardziej wydajny
EOT	stworzony przez Microsoft, więc IE8 w dół obsługują tylko jego
WOFF	Web Open Font Format, rozwijany przez Mozillę, zawiera metadata i licencję w pliku, jest skompresowanym TTF/OTF
SVG	reprezentacja SVG znaków fontu, brak typowych potrzebnych funkcjonalności fontu, ale mimo rozmiarów polecany jest czasem przy urządzeniach mobilnych (np. Safari na iOS)

Jak zbudować paczkę?

Są do tego gotowe narzędzia, np. Font Squirrel
Pamiętaj jednak o tym, aby @font-face zarządzać manualnie

```
@font-face {  
  font-family: 'MyWebFont';  
  src: url('webfont.woff2') format('woff2'),  
       /* Nowoczesne przeglądarki */  
       url('webfont.woff') format('woff'),  
       /* Mniej nowoczesne */  
       url('webfont.otf') format('opentype')  
       /* cała reszta */  
}
```

Co z tym boldem?

```
@font-face {  
  font-family: 'MyWebFont';  
  src: url('webfont.woff2') format('woff2')  
  ...  
}
```

```
@font-face {  
  font-family: 'MyWebFont';  
  src: url('webfont-bold.woff2') format('woff2')  
  ...  
  font-weight: bold;  
}
```

Jaka opcja jest lepsza?

Zewnętrzny serwer

Większy wybór (często)

Łatwo zainstalować

Automatyczny update

**Pliki z innego źródła mogą być
łatwiej cache'owane
(nie zawsze)**

Lokalny serwer

Szybciej!

Nie zależne od dostawcy

Nie ma opłat za subskrypcję

Nie ma JavaScriptu

@font-face-palm

Jak uniknąć „skakania” po fontach przez przeglądarkę przy ładowaniu strony?

W przyszłości (bliskiej) będzie dało się to regulować za pomocą:

```
font-rendering: block 5s swap 3s;
```

Na razie jedyną dostępną opcją jest JavaScript.

Warto zadbać więc o to, by „fallback” był jak najbardziej zbliżony kształtem i proporcjami znaków do fontu docelowego.

Poprawny fallback

Pamiętaj o ustawieniu fontów zastępczych w deklaracji font-face. Postaraj się, by miały przede wszystkim podobny kształt i proporcje znaków.

```
body {  
  font-family: idealny, zbliżony, popularny, generyk;  
}
```

Ligatury

```
font-variant-ligatures: normal;  
  
none;  
  
common-ligatures;  
  
discretionary-ligatures;  
  
historical-ligatures;  
  
contextual;  
  
no-common-ligatures,  
no-discretionary-... etc.
```

Indeksy

```
sub{  
  vertical-align: baseline;  
  font-size: 100%;  
  line-height: inherit;  
  font-variant-position: sub;  
}
```

C₁₀H₁₆N₅O₁₃P₃

C₁₀H₁₆N₅O₁₃P₃

Jakość/szybkość

Można mieć wpływ na to, co przeglądarka wybiera za priorytet – szybkość czy jakość.

OptimizeSpeed wyłączy kerning i ligatury, optimizeLegibility da im najwyższy priorytet, a geometricPrecision przyłoży największą wagę do proporcjonalnego skalowania odległości między glifami.

```
text-rendering: optimizeSpeed;  
                optimizeLegibility;  
                geometricPrecision;  
                auto;
```

Unicode

Każdy znak jaki jesteśmy w stanie zobaczyć w interfejsie graficznym komputera jest opisany w tablicy unicode.

Część znaków wprowadzimy z klawiatury, natomiast niektóre wymagają specjalnego odwołania, np:

0080	XXX	XXX	BPH	NBH	IND	NEL	BBA	ESA	HTS	HTJ	YTS	PLD	PLU	RI	SS2	SS3
0090	DCS	PU1	PU2	STS	CCH	MW	SPA	EPA	SOS	XXX	SCI	CSI	ST	OSC	PM	APC
00A0	NB SP	ı	ç	£	□	¥		§	..	©	®	«	¬		®	-
00B0	°	±	²	³	´	µ	¶	·	¸	¹	º	»	¼	½	¾	¿
00C0	À	Á	Â	Ã	Ä	Å	Æ	Ç	È	É	Ê	Ë	Ì	Í	Î	Ï

HTML entities

Nie trzeba odszukiwać w tablicy ciągów numerycznych zawsze kiedy potrzebujesz specjalnego znaku.

HTML ma swoją tablicę oznaczeń, np:

** **   oznacza twardą spację

­   oznacza miękki separator

©   oznacza symbol copyright

Wszystkie można sprawdzić w tablicy entities.

Justowanie tekstu

Miękki separator można wstawiać w tekst ręcznie. Dodatkowo jest opcja hyphens, którą obsługuje większość przeglądarek (prócz Chrome). Do poprawnego łamania potrzebujemy tagu HTML lang.

```
text-align: justify;
```

```
hyphens: auto; /* none, manual */
```

Podkreślenia

~~text-decoration: underline;~~

display: inline-block;

border-bottom: 1px solid gray;

line-height: .9;

background: linear-gradient(gray,gray) no-repeat;

background-size: 100% 1px;

background-position: 0 1.10em;

Obrysy

text-shadow:

pozycja horyzontalna,

pozycja wertykalna,

promień rozmycia,

kolor,

none, initial, inherit;